

Gorica
izhaja vsaki terek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo
se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Sefrankirana pisma
se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Rokopisi
dopisov se ne vračajo.

GORICA

TELEFON št. 201.

Gorica
stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2.50.

Upravništvo
se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9.

Za oglase
se plačuje od četrstolpne pete vrste po 14 vin, za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke
stanejo 8 vin, in se prodajajo v raznih goriških tržnicah.

St. 98.

V Gorici, v soboto dne 7. decembra 1912.

Leto XIII.

Naši trgovski interesi na Balkanu.

Vsa zunanja politika, bodisi že v tej ali oni obliki, ima le dva cilja in sicer: razširjenje lastne posesti ali trgovske koristi države. Vse drugo, kar se o tej stvari govori in piše, je ali čisto neresnično ali pa se da omejiti na gori omenjeni dve točki. Postranski vprašanj je lahko seveda cela vrsta, a v bistvu tudi ta ne pomenijo nič drugega.

Vsaka država, ki izdeluje ali prideluje čez svojo potrebo, mora iskati potem trgov, kamor pošlje svoje blago. Nekatere države več pridelujejo, druge več izdelujejo. Prve imenujemo navadno agrarne, druge pa industrialne države. Može, ki vodijo zunanjo politiko, morajo tedaj skrbeti, da se domače blago, kar ga je čez mero, spravi v denar in sicer v drugih, tujih državah, navadno najbližjih, ako iste kaj potrebujejo, ker stane vožnja na ta način zelo malo.

Tako stremi naša zunanja politika, ki je prvi del, to je osvajanje tujih zemelj pustila čisto iz programa, za tem, da gre naše industrijsko blago v druge države, v prvi vrsti na Balkan, ker drugod so nas že drugi prehiteli. Celo na Balkanu so se že vsedli Nemci preko naših glav in le s težavo se je naša industrija obdržala v balkanskih državah. Ta trgovina je tedaj za nas edini faktor zunanje politike in če nam diplomatje zapravijo še to, potem bomo ostali čisto na suhem. Marsikaj dobivamo tudi mi iz Srbije in drugih dežel na Balkanu, ker so te države kolikor toliko že radi bližine navezane na naše odjemalce.

V kakem razmerju je v trgovskem oziru naša država z Balkanom, nam kažejo najbolj jasno statistični podatki, izdani od c. kr. trgovskega ministerstva. Kot podlaga za naša razmotrivanja nam služi »Statistika zunanje trgovine« iz l. 1911, III. zv., kjer so obdelane posamezne države, ki stoje z nami v trgovski zvezi.

Izmed vseh balkanskih držav nas kot najbližja najbolj zanima Srbija. V Srbijo izvažamo vse mogoče stvari,

največ seveda industrijskih produktov, med vsemi največ železnine. Leta 1907 smo poslali tja doli za 3,559.000 K železnega blaga leta 1911 pa že za 5,027.000 K. Porastek sicer ni ravno velik, a vendar je. Dragocenosti in denarja se je poslalo od nas v Srbijo l. 1911 za 4,724.000 K. Dosti se proda doli od nas usnja in usnjatih izdelkov, potem izdelanih strojev in dosti električnih aparatov. Celo lesa in oglja so dobili Srbi od nas l. 1911 za celih 2,390.000 K. Jako visoko svoto plačajo Srbi tudi za predivo, bombajevino in enake izdelke. L. 1911 je šlo doli za 4,564.000 K, l. 1910 pa le za 1,498.000 K. Ta porastek v enem letu je pa že vpoštevanja uređen, kajti na sploh v eksportu nismo nikjer bogšvedni na kaki višini. Take točke, kjer se vidi napredek, je treba tedaj skrbno varovati. Vsega skupaj smo izpeljali v Srbijo leta 1911 za 40,121.000 kron in če prištejemo še denar, za 44,639.000 K. Zadnja leta kažejo sledeče zanimive skupne svote: l. 1907 smo prodali Srbiji za 31,269.000 K, leta 1908 za 35,744.000 K; v letu 1909 je svota padla na 22,390.000 in l. 1910 na 21,565.000 K. V enem letu t. j. 1911 se je tedaj povisal izvoz v Srbijo za 23,074.000 K, kar je pač lepa in vpoštevanja uredna svota. Precej velik je tudi uvoz iz Srbije v našo državo. Največja postojanka je seveda živina, čez 16 milijonov K. Poleg tega sadje in žito in drugi produkti poljedelskega značaja, kar je pač v danih razmerah čisto razumljivo. Mi dajamo industrijske predmete, Srbija nam pa poljedelske in živino. Vsega skupaj so prodali Srbi nam l. 1911 za 42,739.000 K, tako da si stojita uvoz in izvoz v našo monarhijo in iz nje približno enako nasproti. Mi prodamo Srbom za dva milijona več kot oni nam. Zanimivo pa vtegne biti dejstvo, da smo l. 1907 dobili iz Srbije komaj za 12 milijonov kron blaga, leta 1911 pa že za 42 milijonov.

Druga za nas zanimiva država je Bolgarija, ki je sicer nekoliko bolj od nerok, a vendar pride za našo industrijo še močno v poštev. V Bolgarijo izvažamo največ sladkorja, bombaževine, železnine, dragocenosti in denarja. Prvo

mesto ima sladkor, katerega smo lani prodali tja doli čez 125.000 kvintalov, za skupno svoto 5,024.000 kron. Dobro napreduje železnina, med tem ko je n. pr. padel uvoz vozov od 2 milijonov na komaj 300.000 kron. Vidi se, da Bolgarija industrijalno napreduje bolj kot Srbija in svoje potrebe zadosti nekoliko že z domačimi izdelki. Na drugi strani so nas pa tudi druge države prehiteli in zapre tako trg našim izdelkom. Iz Bolgarije dobivamo mi precej malo, največ živalske produkte in odpadke. Deloma tudi žito in tobak. Vsega skupaj smo prodali lani v Bolgarijo za 38 milijonov 600.000 K in kupili od Bolgarov za 12,469.000 K. Naš uvoz popolnoma raste, med tem ko je uvoz iz Bolgarije v zadnjih letih restalen. L. 1908 je znašal 7,181.000 K, l. 1909 pa že 13,646.000 K in letos le nekaj čez 12 milijonov K. V celoti se vendar vidi, da trg tam doli še ni nasičen in dogledno število let še stoji naši industriji odprt.

Sedaj pogledimo evropsko Turčijo, ki ravno te dni izdihuje na smrtni postelji. Ta del Balkana je jako obširen in je seveda imel tudi dosti več potreb. V celoti se vidijo iste važne trgovske točke kot v Srbiji ali Bolgariji. Mi izvažamo tja doli jako dosti sladkorja, potem bombaževine, oblek in železnine. Precej dosti tudi volne in volnenih izdelkov. Vsi drugi predmeti so manj važni, ker njih svota razun pri papirju ne presega 2 milijonov kron. Na prvem mestu je pa sladkor, katerega smo prodali v Turčijo l. 1911 za 23,402.000 K. Vendar ravno ta postojanka občutno pada, kajti l. 1910 je znašala še čez 29 milijonov kron. Vsega skupaj smo prodali v Turčijo l. 1911 za 106,467.000 K, a z ozirom na l. 1907 je promet malo porastel, od l. 1910 je pa padel za 5 milijonov kron. V Turčiji tedaj razmere za našo trgovino v zadnjem času niso bile nič ugodne. Par let sem je bil malenkosten napredek, od l. 1910. do 1911, pa občuten padec. Mi dobivamo od Turčije največ tobak, surovo volno in živalske produkte; tobak je seveda na prvem mestu, ker ga kupimo od l. 1907 sem letno za več kot 16 milijonov kron, l. 1911 za 14,700.000 kron. Vsega skupaj dobimo mi iz Tur-

čije blaga za 33,487.000 K. Izvoz v Turčijo je tedaj ogromno večji kot uvoz od tam.

Poglejmo še Črnogoro, ki sicer ni velika država, a kaže da se sedaj nekoliko poveča in bo potem razmeroma več potrebovala kot sedaj. Vsega skupaj smo mi prodali l. 1911 v Črnogoro za 2,943.000 K in kupili od tam za 1 milijon 407.000. Sicer ni dosti, a »zrna« je vendar staro in veljavno gospodarsko pravilo. Tudi tako malega trga ne smemo prezirati.

Te razmere so bile l. 1911, za letos so seveda nekoliko drugačne, a kakor se da z gotovostjo sklepati, se bistveno niso izpremenile. V celoti smo prodali v omenjene štiri države l. 1911 blaga za sledeče svote; zraven smo postavili radi primere tudi svote za l. 1910

	1911	1910
Črnogora	2,943.000 K	5,445.000 K
Bolgarija	38,600.000 „	36,878.000 „
Srbija	41,639.000 „	21,565.000 „
Turčija	106,467.000 „	111,183.000 „

Naši takozvani »življenski« interesi na Balkanu so tedaj v teh svotah kron skoro celotno zapopadeni. Za to gre pri vsej stvari, da naša trgovina tam doli ne izgubi tal, ampak da se razširi. Videli pa smo tudi na podlagi uradnih številk, da je naš eksport v Turčijo občutno nazadoval, medtem ko kažejo številke v dveh večjih slovanskih balkanskih državah prav lep napredek. Ta napredek bo po končanih vojnih akcijah še posebno rasel, ker bodo potrebe še večje. Eno dejstvo pa posebno zveni iz teh suhih številk: Za našo trgovino je velika bodočnost v evropski Turčiji, kakor hitro pride tista Slovanom v roke. Ako bi ostala turška, pride naš ondotni eksport počasi na nič. Razdelitev evropske Turčije med slovanske države pomeni tedaj napredek avstrijske balkanske trgovine.

Vojna in mir.

Proti koncu balkanske vojne.

V torek se je podpisalo v Čataldži premirje med Črnogoro, Srbijo, Bolga-

Čez Kosovo polje.

Odlomek, srbski: E. Čakra I. 1862.

(Dalje.)

No, kaj pa da se mu je lice zdaj tako grdo namrdnilo, da mu vroče solze kapajo z lica? Ali morda obžaluje poginole junaške pradede, ali morda gleda pogibelj svetlega gospodarja in treh vrlih pobratimov? Ne, opazil je za Goleč — planino nevernega Vuka in dvanajst tisoč ljubih Heregovincev, ki so zaradi vladoljubja izdali kneza na Kosovem...

Kar konj zarezgeta in ga vzbudi iz tužnih sanjarij.

Pred njim se je dvigala neprozorna meglica in iz temine se je čul glasen topot. Meglica je bila od prahu in topot od silnih konj konjenikov...

III.

Na licu našega poslanca se pokaže težka negotovost in po telesu mu preleti lahko drgetanje.

Kaj, če so Turki? mu pride na um. Ni mu bilo za bedno življenje, nego strah ga je obšel, da ne bode mogel iz-

vršiti naročila. Kaj poreče patrijarh, kaj bo za sirotinjo »rajo«. Ali naj ostane na njem kletva? ali se huda usoda še ni pomirila s preganjanim narodom? Ali naj njega toži sirotinja, ker ni vere v ptuji gospodi?

Turki so bili! To je pričalo svetlo orožje, ki se je blestilo iz meglice. Siromaška raja nima svetlega orožja, to je le pri krvoločnih Turkih, oni se bleščé v zlatu vsled tuje muke.

Junak se ozira tje in sem, nazaj ne more, ker se živ dan nikdar ni umaknil, a spredaj je gotova smrt! No, za smrt mu ni bilo, ampak za sporočilo, da ž njim ali naroda zasije solnce boljših časov, ali pa utone za več stoletij...

V tej notranji borbi ga zalotijo Turki, bilo jih je kakih trideset. Pred njim je bil mož v bogati obleki; njegov dober konj, rusa, skodrana brada, trije konjski repi so kazali, da je paša (poglavar).

Srečajo se jim pogledi; mislil bi, da se bodo kar iskre kresale, tako silen ogenj je puhal iz njih. — To ni bil oženj sile in junaštva, nego sturtnega sovraštva; oči so jim bile motne in krvave in skozi stisnjene trepalnice je jedva pro-

dirala svetla zenica. Niso se mogli lotiti orožja, ker jim je prevzelo drgetanje roke, o besedi ni bilo govora, ker so jedva mogli dihati od srda. (To ljuto sovraštvo kot bi ne imelo korenine v veri in narodnosti, imeti mora še drugo podlago. Tosovraštvo ni porod trenutka, nego se je moralo vlačiti od davnih stoletij. Tu je moral jeden drugega ljuto za srce ugrizniti, poleg narodnosti in verizpovedi morajo biti tu tudi družinski vzroki.)

No, menda je Srba tiščala večja rana, ker je sprožil samokres na Turka. Ali v ljutem gnjevu sta se mu roka in oko izneverila; ni zadel paše, nego drugega Turka kraj njega. Mahoma se zablešči trideset krivih damaščanskih sabelj proti jedinemu srbskemu meču.

Boj, četudi neenak, je trajal dalje časa; jeden Turek za drugim je padel v zeleno brano. Ali tudi Stanišo je pokrivalo že več globokih ran. Pa, dasi mu je kri curela iz globokih ran, mu še enkrat zardi obraz in kri mu zapolje od srca v glavo. Vidi, da je zadnji čas, a mrzkost mu še ni izginila, okrutni paša je besno jahal konja brez muke in brez rane. Te-

daj pusti meč, prožene konja, da bi popadel pašo z golimi rokami. Hotel mu je kar z rokami in zobmi iztrgati mu grešno dušo ter jo poslati v žrelo...

Ali ni bila volja božja; vsled izgubljene krvi ga je popustila moč, en korak pred pašo se strmoglavi s konja. Mrak mu pokrije krvave oči in slabost obvlada sicer čvrste mišice.

Pa tudi pašo je obšla drhlavica, in ni si upal maščevati se nad mrtvecem. — Turki so kot volkovi strgali ž njega obleko in orožje in odšli naglo k Peči, kot bi se bali preganjanja, ali svoje mrtve žrtve. Za njimi se je dvigala gosta megla prahu od konjskih kopit! ali videl se je zadovoljni nasmeh krvoločnega paše, ki je obračal pisan listek v roki.

Ali je bila to jedna usoda, da pride zdaj sporočilo v pašine roke? Ali ni bilo dovolj plakanja siromašne raje, da njena usoda pride v roke okrutnika, da-leč poznatega zbog trinoštva? Oh, ali grehi pradedov še niso izmiti s toliko solzami bedne sirotinje? Ali naj bo zapuščen ves narod?

Božja potrpljivost je brezkrajna!
(Konec prih.)

hovito »dokazal« da so bili prvi stanovalci v Gorici laške narodnosti, naj tedaj za hipček ta hipoteza velja. Recimo, da je bilo res tako, a mi bi sedaj radi vedeli kak jezik so govorili ti Lahhi, ker so svoj kraj imenovali Gorica — Goriza — stoji v listini cesarja Otona III. l. 1001. To je gotovo slovenska beseda in niti Gorizia niso rekli, ampak prav jasno Gorica kot še danes. Listina cesarja Otona še izrecno pristavlja, da se tako pravi v »slovenskem jeziku«. Zakaj ni rekel v laškem? Ker laško to ime ni in tudi tisti, ki so ga mestu dali, niso bili Lahhi. Kdo je še slišal, da bi bili dali Lahhi kakemu svojemu kraju slovensko ime? To naj pojasni »Corriere«!

Velik prorok se je oglašil v liberalnem listu »Učiteljski Tovariš« in se spravil v svoji veliki modrosti nad Mohorjevo družbo in jo v nič del, da ni uredna več piškavega oreha. In zakaj ta alarm, ta mobilizacija med mirnim učiteljskim? Koledar Mohorjeve družbe je prinesel letos povest »Preslepljeni in oteli«, ki opisuje nekega učitelja kričača. Pisatelj ga potem spravi — na popirju seveda — na oni svet, med tem ko župnik v isti vasi živi še dalje. To seveda ni prav. Župnik bi moral umreti ali biti morda celo vbit ali kaj takega, to bi bilo lepše in »Učit. tovariš« bi se gotovo ne zgražal nad tem. Saj se ne ako ta ali oni liberalni list udari po »farjih«. To je — potrebno, kaj ne? Konec te historije je pa najlepši. Ker je priobčila Mohorjeva družba to povest, kriči nekod bržkone »zatiran« učitelj ali kdo drugi v »Tovarišu«, da mora jo vsi učitelji izstopiti iz Mohorjeve družbe. Ta je pa res lepa! Ti strašni »kulturni« kričači sedaj vzdignejo cel vihar proti kulturnemu zavodu kakor je Mohorjeva družba. To kričanje in vpitje imenujejo potem kulturno delo, saj je naperjeno proti družbi, ki je po svojem bistvu katoliška. Ako bi prodajala Mohorjeva družba svojim članom razne svobodomiselne in protiverske stvari, bi bila v očeh teh ptičev gotovo »kulturno« faktor prve vrste. To rohnenje naj pa sicer nikogar ne moti, kajti Družbino delo stoji po svoji važnosti daleč nad takimi bojkotnimi pozivi. Tisti kričač in njegovo glasilo sta pa na vsak način potrebna »priporočila«!

Božična veselica v prid »Slovenskemu Sirotišču« bo tudi letos, kakor druga leta. Pripravlja se prav lep vspeled.

Predilnica v Stračicah se bode razširila. To je posneti iz poročila goriškega župana v zadnji občinski seji. Zidala se bodo nova poslopja in spremenil se bo en del toka hudournika Kornja.

Vojaški taksi podvrženi možje ali mladeniči se imajo javiti pismeno ali ustmeno pri tukajšnjem municipiju v času od 1. januarja in do 31. januarja.

V teh resnih časih se obračamo na dobre žene in deklice naših krajev in tikamo na njihova usmiljena srca, da se radodarno spomnijo naših vojakov, katere kliče vojaška dolžnost v tem zimskem mrazu na meje naše domovine.

Kako prav bi jim prišla toplejša obleka, kakor: nogovice, spodnja obleka, zapestnice, pa tudi čaj, čokolada, sladkor, tobak, kar se vse hvaležno sprejme.

Blagohotne pošiljatve naj se naslovijo na me, ali pa tudi na grofico Irma Serenyi v Gorici, Via Usina, Villa Fiori.

Baronica Marija Bianchi v Rubijah.

Odprti lekarni. Od 8. do 15. t. m. bodete imeli ponočno službo lekarni: Gliubich - Tromba.

Umrl je na Dobrovem g. Anton Simčič, posestnik v 86. letu svoje dobe po dolgi in mučni bplezni. N. p. v m. l.

Nogo si je zvil, ko je šel z Otllice na ajdovski vlak, v pondeljek preč. gosp. Edvard Mežnaršič. Tudi na glavi se je nekoliko pobil. Prepeljali so ga nazaj na Otllico.

Lovski pes sivkasto-črne dlake s črnimi lisami se je vstavil v hiši prejšnjega g. župana Pavlice v Rihenbergu. Kdor bi ga bil zgubil, naj se oglašita istotam.

Zaradi umora. Tržaška policija je dovedla v tukajšnje sodnijske zapore nekega Antona Gregorčiča iz Branice, ki ga je iskalo okrožno sodišče zaradi umora. Všel je v Trst in je upal, da se ga ne bo moglo izslediti.

Za »Rdeči križ jugoslovanskih balkanskih držav« je nabral g. Koh, učitelj v Logu 156 K, kateri znesek je poslal blagajniku g. Koritniku.

Mrtvega so našli v sredo v nekem brezdnju pri Trebčah nekega moža. Orožniški postajevodja Ferluga se je spustil v brezdnjo ter potegnil iz njega mrtliča. Eni pravijo, da se kliče Matija Kralj, po domače »Bagon«, drugi pa, da se imenuje Matej Križjak, da je 55 let star ter da stanuje v Trebčah. Kako je prišel mož v brezdnjo, kjer je našel smrt, se ne ve.

Tiskovna pravda pred tržaško poroto. Te dni se je vršila pred tržaškimi porotniki tiskovna pravda, katero je naperila bivša »Banca Friulana« v Gorici proti odgovornemu uredniku lista »La Coda del diavolo« zaradi razžaljenja časti potom tiska. Ta pravda je bila na dnevnem redu že pri predzadnjem porotnem zasedanju, a se je odložila, ker ni bilo pri rokah pravil »Banca Friulana«. Sedaj se je zopet odložila in sicer za to, da bodo zaslišane še nekatere nove priče. Zakaj se bode tretjič odložila poročali bodemo o svojem času.

Izpred sodišča. Te dni se je vršila proti Mariji Pavlin, stanujoči v Gorici, a pristojni v Solkan, kazenska obravnava. Pavlin je bila namreč svoj čas aretirana, ker je bila na sumu, da je ukrala svojim gospodarjem Karolu Kumar in njegovi soprogi zlat prstan z biseri v vrednosti 300 K. Sodni dvor je pa zaradi pomanjkanja dokazov Marijo Pavlin oprostil.

Splav avstro-ogrske križarke. — »Zeit« poroča, da se bo vršil prihodnji mesec na Reki splav avstrijske brzovozne križarke »Novara«.

Vojaka povozil vlak. Celovski listi poročajo: Pri Vrhniku je vlak povozil nekega narednika, ki je ondi stražil most, in ga popolnoma zmečkal.

Mesto glavnega dobitka — zapor. V sredo opoldne se je zglasil v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani Gregor Leban, doma iz Lok v goriški okolici, in izročil srečko »Slovenske Straže« št. 67.932 s prošnjo, naj se mu izplača glavni dobitek v vrednosti 5000 K, ki ga je zadela navedena številka, če le mogoče v denarju. Uradnik, ki oddaja dobitke, je na prvi hip opazil, da je številka na srečki popravljena. Rekel je »srečnemu« možu, naj nekoliko počaka, da bo šel vprašati, če mu sme izplačati dobitek v denarju. Uradnik je nato odšel iz pisarne, zaklenil za seboj in poslal po stražnika. Med tem pa si je »srečnik« Leban v pisarni prižgal cigareto in prav zadovoljno pušil v nadi, da bo dobil kar celih 5000 K. Zato se je zelo začudil, ko se je vrnil uradnik in mu rekel, da mu on na to srečko ne more izplačati denarja, ker se je za glavni dobitek že oglašila lastnica srečke, izplačal pa mu bo ta dobitek gospod, ki takoj pride. V tem hipu je vstopil stražnik in odpeljal Lebana vživat »Glavni dobitek« v zapor. —

Sadjarski tečaj priredi kmetijska šola na Grmu za mladeniče, ki se hoče-

jo praktično izvežbati v obrezovanju in oskrbovanju drevja, v cepljenju in gojitvi drevja v drevsnici. Tečaj bo trajal od 1. februarja do 15. maja 1913. Sprejme se 5 vajencev v starosti od 16 let naprej. Sadjarski vajenci dobijo brezplačno hrano in stanovanja, v denarju pa po 10 K na mesec. Prošnje, katerim je priložiti izpustnico ljudske šole in krstni list ali domovnico, je vložiti pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu (pošta Kandija na Kranjskem) do 5. januarja l. 1913.

Kako daleč sega nemška zagrizenost. »Südmarka« pozivlje graško nemško prebivalstvo naj se ne udeleži koncerta češkega virtuoza na gosli, Kubelika, ki se ima vršiti dne 10. t. m.

Če je preveč. »Südmarka« na Koroškem je pričela nabirati za takozvano Schillerjevo zbirko. Izdala je v ta namen oklic — katerega pa je koroška deželna vlada zaplenila zaradi hujskanja proti Slovincem. Vendar je enkrat nemška deželna vlada prišla do spoznanja, da mora običajno hujskanje prenehati.

Študentje in študentke so demonstrirali v Tridentu na južnem Tirolskem in sicer gimnazijci in realci. Ta »otročja« demonstracija je bila nekakov odušek proti postopanju dunajske policije proti laškim dijekom pri zadnjih nemirih na dunajski univerzi. Ti fantiči v Tridentu so imeli tudi »protestno« zborovanje in so sklenili resolucijo glede tržaške univerze. Svoj sklep so poslali poslancu Maifatti-ju. Človek se nehote vpraša, kje so bili ravnatelji dotičnih srednjih šol, da puste frkolinom take komedije. Ti gospodje so zreli za »penzjon«. Da so učni vspehi v takih razmerah bržkone bolj negativni, to se da sklepati.

Obsodba jugoslovanskih dijakov na Dunaju. Radi znanih demonstracij dne 24. nov. je bilo zatoženih 14 dijakov večinom Srbov, da so zakrivali žaljenje Veličanstva in kričali: Živela Srbija. Vsi so tajili. Obsojeni so: Bukvič radi razžaljenja Veličanstva na 6 mesecev težke ječe. Trije so dobili radi hujskanja po 14 dni, eden pa 10 dni stroge ječe. Drugi so dobili po en teden zopora in eden je bil oproščen.

Prvi šolski kinematograf so odprli dne 4. t. m. na Dunaju na Franc Jožefovi realci. Prva predstava je obsegala celo vrsto slik iz kulturne zgodovine, obrtnije, fizike in zemljepisja. Vspeh je naravnost nepričakovan. Stroški niso ravno veliki, okoli 400 kron. To je enkrat pravo sredstvo, da se mladino odtrže od pocestnih kinematografov, ki se takorekoč na noben način nočejo udati potrebam izobrazbe, ampak le vedno predstavljajo svoje krvave, fanatične drame. Morda bo to pomagalo.

Dinamitno patrono so našli v železniškem vozu v vlaku, ki je šel od Celja proti Mariboru v četrtek opoldan. Patrono so oddali na postaji Štore za Celjem uradniku v shrambo. Patrona je bila popolnoma pripravljena za razstrelitev in tako prislonežna na vročo cev,

ki leži pod klopjo vsakega voza. Ako bi se bila dovolj razgrela ob cevi bi bila eksplodirala in raztrgala seveda cel voz in morda še več, ker take patrone imajo silno moč. Ker se je neki tujec precej sumljivo obnašal, ga je policija prijela, a ne ve se še, ali je dotičnik pravi krivec.

Važna iznajdba za morski promet. Artilerijski major v pokoju Tripko Dragajović je iznašel neki nov aparat, s katerim se brez vsake težave in čisto avtomatično da natančno določiti vsak dnevni čas, kraj, kjer stoji ravno ladija. Prej je bilo treba to šele izračunati, ker je veter jako neugodno vplival na magnetno iglo, katero so rabili v ta namen. Ta novi aparat pa avtomatično začrta pot, katero prevozi ladja in omogoči mornarjem, da lahko vsak hip pogledajo na karti, kje se ravno nahajajo. Za pomorsko vožnjo je ta aparat velike važnosti.

Srbski napad na Temešvarsko smodnišnico? Po ogerskih listih kroži čudna, neverjetna vest o nekem nameravanem napadu na smodnišni stolp v Temešvaru. Neki srbski vojak 61. polka je baje dobil te dni telegram z besedami: »Jutri se zgodi«. Vojaka so nato pozvali pred vojaško poveljstvo in dali njegove stvari preiskati. Dobili so menda v njegovem kovčegu dve bombi. — Vojak je baje nato priznal, da je hotel razstreliti smodnišni stolp in da mu je neki srbski pop obečal zato 20.000 frankov. Tega infanterista so seveda takoj ustrelili, kakor pravijo listi. Vendar se zdi, da je ta historija o dveh bombah le ena, ampak velika — bomba!

Pismonoša je napadel v Berlinu neki delavec Werner. Prav na prebrisan način ga je spravil v svoje stanovanje, kjer ga je hotel vbiti in oropati. Ta Werner je namreč poslal sam sebi po pošti eno marko, katero mu je drugi dan pismonoša prinesel. Delavec je revčeka pri tem pograbil in mu skušal vreči neko cunjjo čez glavo. Pismonoša, ki je imel v torbi še čez 2000 mark, je začel vpiti in klicati na pomoč, na kar je ropar odkuril. Policija je bila temu predrznežu takoj za petami.

Velikanska tatvina v laškem vojaškem skladišču. Iz vojaškega skladišča 47. laškega polka XX. v Lecce so zasledili, da je bila ukradena vsa prva garnitura s sabljami in s puškami. Škoda cenijo na nad 80.000 lir.

Drugo srbsko vseučilišče se ustanovi takoj, ko bo sklenjen mir. Vseučilišče bo najbrž otvorjeno v Skoplju in bo imelo izprva samo pravno in modroslovno fakulteto, pozneje se priklopi še tehnika.

ZIMSKI ŠPORT.

Uradno poročilo iz Bohinja 7/12. 1912:

Temperatura: 10° Cels.

Vreme: Jasno.

Sankanje: prav dobro.

Vožnja na saneh s konji: prav dobro.

S skiji: povsod.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel od gosp.

Ivana Stibilj iz Šturij št. 28

lesno trgovino in prodajo drv za kurjavo na drobno in debelo.

==== Cene najnižje — postrežba točna. ====

Slavnemu občinstvu se najtopleje priporočam

JOSIP ČERMELJ,

trgovec z lesom in gostilničar v Šturjah 28 p. Ajdovščina.

Vsem gospodinjam
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORISO

==== edlno pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek. ====

==== v korist
obmejnim slovincem. ====

rijo na eni in Turčijo na drugi strani. Grški zastopnik ni podpisal premirja. Turčija ni hotela ugoditi vsem grškim zahtevam. Vse druge balkanske države se nekoliko odnehale od svojih zahtev, le Grška ni hotela. Ona zahteva, da se v trdnjavo Janina ne sme dovažati živil. Nadalje zahteva, da se udajo turške posadke na onih otokih, ki jih je zasedla grška flota, in pa da sme grška flota še v času, ko traja premirje, blokirati Dardanele. Da Grška ni podpisala premirja, se ne pripisuje posebne važnosti; kajti Grška je izjavila, da se bode vseeno udeležila pogajanj za definitivni mir. O zahtevah posameznih držav za sklepanje miru ni nič znano.

Pogoji za premirje so sledeči:

1. Armade vojskujočih se držav ostanejo v svojih pozicijah.

2. Obleganim trdnjavam se ne sme dovažati živež.

3. Proviantiranje bolgarske armade na vzhodu se vrši po Črnem morju in preko Odrina in sicer začeni z 10. dnem po sklepu premirja.

4. Mirovna pogajanja se prično v Londonu dne 13. decembra.

Če bi pri mirovnih pogajanjih ne prišli do sporazuma in bi bilo potrebno nadaljevanje vojske, bodo morale bojujoče se države to naznaniti druga drugi 48 ur pred začetkom sovražnosti. Posebne komisije bodo na raznih bojiščih določile nevtralno cono, v kateri se ne smejo izvrševati v času premirja nikake vojne operacije.

Koj po sklepu premirja se je naznanilo premirje vsem poveljnikom na bojiščih se nahajajočih armad.

Vojna se je tedaj prekinila. Grška, ki ni podpisala premirne pogodbe in to rej ni sklenila premirja s Turčijo, pa ima na prosto, nadaljevati v vojno ali ne. Te pravice se je tudi poslužila koj v sredo. Ta dan je namreč grška eskadra pričela bombardirati Valono, kjer se nahaja provizorična vlada sedaj neodvisne Albanije. Proti temu se je albanska vlada tudi že pritožila. V Valoni vlada popoln mir in le bombardiranje mesta je nekoliko razburilo občinstvo. Sklepa se, da Grška ni zadovoljna in neče priznati neodvisnosti Albanije.

Iz Frankobroda se poroča, da je odcepljenje Grške od svojih zaveznikov le taktična poteza, ki ima namen turško pozornost vezati nase. Pa tudi turško vojaštvo ob Dardanelah ne sme priti do miru, ker blokira Grška i nadalje vhod v Dardanele.

Agencija iz Aten pa poroča: Dejstvo, da Grška ni podpisala premirne pogodbe, ni nikak dokaz, da bi vladalo med državami balkanske zveze kako nesporazumljenje. Grčija ni hotela svojih operacij prekiniti, in sicer v Jonskem morju zato, da ne bi epirske turške čete dobivale živil z morske strani, v Egejskem morju pa zato, da se ne bi po njem prevažale turške čete iz Male Azije v Tracijo. Grška ni torej s tem branila lastnih interesov, marveč interese cele balkanske zveze; kajti, ako bi zamogli Turki ojačiti svoje pozicije ob Dardanelah in pri Čataldži, bi bilo mogoče, da se v londonski konferenci ne sklene mir marveč nadaljevanje vojske, ker bi se potem čutili Turki bolj močni. Iz tega se vidi da je Grška postopala v sporazumu z drugimi zaveznicami. Znano je in to dokazujejo tudi mirovna pogajanja med Italijo in Turčijo, da pri takih pogajanjih ni treba prej sklepati premirja. Vidi se, da balkanska zveza ne zaupa Turčiji in je hotela zagotoviti si pravo premirje, po katerem naj bi bile vojne pozicije iste, kot so bile pri sklepu premirja. Uradno se zatrjuje, da se bo Grška udeležila pogajanj za konečni mir v Londonu. Sicer pa ne manjka sedaj najrazličnejših komentarjev o zadržanju Grčije. Pravi vzrok, zakaj Grška ni podpisala premirne pogodbe, je znan le zastopnikom balkanskih držav, ki so se udeležili pogajanj za premirje pri Čataldži.

V Cetinju je občinstvo razočarano, ker se je premirje sklenilo pred padcem

Črnogorcem vse one ugodnosti, ki so jih pričakovali od vojske. V prvi vrsti se boje, da ne pride Skadar v črnogorsko last. Zato predvidevajo, da bode spremenilo ljudstvo svoje zadržanje napram vladi. Črnogorski zastopniki pri mirovnih pogajanjih, Lazar Minković, Ivo Popović in Lujo Vojnović, so se že odpeljali v London. Glavna črnogorska zahteva je po cetinjskih poročilih, da dobi Črnagora mesto Skader.

Popolnoma logično je, da se je po sklepu premirja med večjim delom balkanske zveze in med Turčijo obrnila pozornost javnosti bolj na delo diplomatov nego na vojne operacije, ki v zadnjem času počivajo. Le Grška je včeraj zavzela mesto Gorica, zapadno od Kastorje in južno od Ohridskega jezera. Kar se tiče dela diplomatov, je takoj razvidno, da ni mogoče podati preciznih podatkov. Balkanske države sestavljajo instrukcije, po katerih naj se ravnaajo njih zastopniki pri mirovni konferenci v Londonu, a nič pozitivnega ni znano o tem. Iz bolgarskih uradnih krogov je izšla izjava, da se je sklenilo premirje na pritisk velesil. Bolgarski »Mir« pravi, da se bode v Londonu konečno in za trajno rešilo balkansko vprašanje. V Sofiji so jako optimistični, kar sledi iz supozicije, da je Bolgarija voljna odstopiti Srbiji izhod na Egejsko morje, ako se ji ne bi posrečilo dobiti ga na Jadransko morje. V Bolgariji so nekateri mnenja, da se hoče Grška, ki je pri vojnih operacijah ostala, osamljena, sporazumeti posebe s Turčijo. Najbolj nezadovoljni so Srbi in Črnogorci. Poslednji hočejo imeti Skader, Srbi kako morskno lukco. To so vprašanja, ki se ne bodo rešila prav hitro, če se pomisli, da hočejo velesile pregledati in eventuelno tudi predrugačiti mirovno pogodbo.

V Londonu se bodo na tak način razvili pomembni diplomatični razgovori v treh fazah: 1. med vojujočimi glede zagotovitve pridobitev; 2. med balkanskimi državami glede razdelitve teritorialnih pridobitev in 3. med vojujočimi in velesilami glede revizije vseh sklenjenih pogodb. Č. je določenih 25 dni za prvo fazo, se lahko pričakuje, da bo trajala rešitev celokupnega balkanskega vprašanja še nekoliko mesecev.

Po vsej evropski diplomaciji pa vlada mirovno razpoloženje, tako da se za sedaj ni nič bati toliko raznešenih »vojnih« vestí.

Dopisi.

Iz Vrtojbe. (Razno.) V torek, 26. m. m. smo imeli novega županstva prvo starešinstveno sejo. Govorilo se je, da pride pri seji do obstrukcije od strani starešin iz Gor. Vrtojbe in Bukovice. Obstrukcija je imela biti v dosegu razpusta starešinstva. To pa se ni zgodilo in seja se je vršila sporazumno, kar je tudi prav; saj v treh letih ne bo vsega konec in do tedaj se duhovi pomirijo.

Letino smo imeli, letos precej dobro; pa Bož varuj če ne, ker smo se vsled lanske slabe letine precej zadolžili za zadostiti gospodarskim potrebam. Posebno nas je letos rešil krompir; imeli smo ga obilo in je bil drag. Tudi v vinom ni slabo; bilo ga je malo, pa je drago. Glavno škodo imamo na činkvintinu, ker ni ves dozorel. Ni še toliko škodovala zgodnja slana, temveč deževno in hladno vreme v avgustu in septembru.

Gospodarska zadruga bode kupovala vino proti koncu decembra, ko se popolnoma sčisti, tako so sklenili v svoji seji. Zadruga je sklicala ob trgatvi shod, na katerem se je dala svoboda članom, prodajati vino trgovcem in krčmarjem brez njenega posredovanja, ker je bila tako že visoka cena. Ostaja ga še članom okolo 250 hl, ki jih vzame zadruga; od nečlanov ne bode kupovala.

Politika spi, temveč se pa narodno zavedamo. Posebno kar je vojska na Balkanu in se z njo dvigajo Slovani.

Nabrali smo za jugoslovanski rdeči

rodne brate, ki preganjajo krutega sovraga iz Evrope.

Za delavstvo je precej trda; zima je tu, ki zadene zidarje in opekarniške delavce, katerih je tu največ. Pri tukajšnji opekarni se še ni začelo z delom kopanja ilovce. Lastniki si niso dali sile, ker jim je vsled štrajka zidarjev v Gorici zaostala opeka. Zdaj se pa čuje, da so opeko prodali in bodo začeli v kratkem z delom. Delati nameravajo v isti množini kakor pretečeno leto.

Članov nesrečne »Trgovsko-obrtno zadruga« imamo tudi tukaj kakih deset, ki se pa tudi za vso stvar malo brigajo. Ne morejo verjeti v pretečo katastrofo, zatorej jim je težko tudi kaj svetovati.

V Dolenji Vrtojbi se je izvršila kanalizacija skozi vas z onim denarom, ki je bil izdan kot podpora vlade za bedo. Občinarji posebno iz Bukovice in Gor. Vrtojbe, pa tudi iz Dolenje se za to jezijo, da se ni denar drugam obrnil, to je: za občinske poti in ne za cesto, ki jo ima oskrbovati cestni odbor.

Politični pregled.

Državni zbor.

V torek se je končalo prvo čitanje proračunskega provizorija in predloga se je odkazala proračunskemu odseku.

Med parlamentom in vlado je nastala precejšnja napetost radi znanih treh vojnih zakonskih predlog, ki jih je dodatno k brambeni reformi predložila vlada. Grof Stürgkh se je zanašal, da bo šla stvar gladko, a celó vladne stranke so imele prav velike pomisleke proti predlogam. Češki radikali in socijalni demokratje so že bili vsi napravljeni za najostrejšo obstrukcijo. Za dva dni so se tedaj seje v zbornici odložile da pridejo odseki do dela.

Brambeni in justični odsek sta imela takoj na to svoje seje. Sicer dolgo ni prišlo do kake jasnosti, a nazadnje so stranke sklenile zahtevati od vlade nekatere olajšave in spremembe. Posebno se zahteva, da se črta določba, ki pravi da so za slučaj vojske do 50 leta vsi dolžni stopiti v bran za domovino. Najvišja starost naj bi bila 45 let.

V sredo je trajala seja v odseku od zjutraj do večera, a še ni prišlo do jasnosti. Vlada stoji trdo, češ, Mažari sprejmejo take določbe, tedaj jih mora tudi avstrijski parlament. Toda napetost je bila že skrajno velika, da se je bilo bati katastrofe, to je zaključitev državnega zbora. V četrtek je bila vsa zadeva še vedno nejasna in grof Stürgkh je sklical zato popoldan sejo, h kateri je povabil zastopnike raznih strank, vojnega ministra in predsednika zbornice dr. Sylvestra. Ob koncu te seje je ministerski predsednik še enkrat priporočal, naj odsek sprejme vladno predlogo, ker je velike in nujne važnosti. Kljub temu, da je ogerska zbornica isti dan sprejela vladno predlogo, je vendar pri nas vlada morala odjenjati, ker so sklenili češki radikali in češki demokratje nastopiti takoj z obstrukcijo. To je pomagalo. Tako so se potem črtale nekatere najostrejšje določbe. Vlada je tudi dala besedo, da bo v plenarni seji zbornice podala enako izjavo glede svoje popustitve kot v justičnem odseku. V včerajšnji seji je prišla ta zadeva pred zbornico in vlada bo pač prisiljena predlogo nekoliko predelati, kakor je to tudi obljubila. Za enkrat je zmagal parlament, vlada je s svojo res ostro predlogo podlegla, četudi je minister za deželno brambopredlogo zelo toplo priporočal. Razprava se nato preloži na prihodnjo sejo, ki se bo vršila v torek.

Govor nemškega kancelarja.

Dne 2. t. m. je govoril nemški državni kancelar Bethmann-Holweg v nemški državni zbornici o evropskem političnem položaju. Rekel je med drugim: Dogodki na Balkanu se nas sicer ne tikajo naravnost, a pravico in dolžnost imamo, da govorimo pri posledicah

balkanskega vprašanja govoriti besedo za zaveznico Avstrijo. Seveda pa bodo posamezne velesile svoje zahteve napram balkanskim zaveznikom šele potem prav izrazile, ko bomo videli njihova določila za mir.

To velja tudi za našo zaveznico. Če bi jo pa hotel kdo prej napasti, ko ona uveljavlja svoje zahteve, bomo mi ostali zvesti svoji zavezniški dolžnosti in bomo stopili na njeno stran.

Interview z generalom Conradom.

Na vprašanje nekega časnikarja, če se bo razširila vojska tudi po Evropi, je odgovoril fem. Conrad, da ostane vojska v istih mejah kot sedaj tudi v bodoče. Glede avstro-srbske vojske je zatrdil Conrad, da so bile vse tozadevne vesti prerane, kajti Srbija ni še označila svojih zahtev. Po mnenju generala Conrada se bo mirnim potom poravnalo vsako sporno vprašanje. Glede rumunskih zahtev pa je rekel, da dobi Rumunija kompenzacije za njeno mirovno zadržanje v tem, da se bode regulirala meja ob Dobrudži na bolgarskem ozemlju. Njegov poset na Rumunskem je bil le čin kurtoazije in je tudi potrdil prijateljsko razmerje med Avstrijo in Rumunijo.

Darovi.

Za rudeči križ Balkanskih slov. ranjencev prejel J. Kopač od 23./11.—7./12. 1912.:

Koren Anton, Gorica zbirka 63.95K; Uprava »Novega Časa« La zbirka 146 K; Uprava »Novega Časa« Il. zbirka 28.24 K; Duša Andrej, Gorica 4 K; Kordre Ivan, župnik sv. Križ 10 K; Simčič Anton, Gorica 40 vin.; Kofol M., Čepovan zbirka 57 K; županstvo Vrtovin, zbirka 59.64 K; Torkar Julka in gospa Potočnik in nač. soproga v Podbrdu nabrale 120 K; Dekliška Marijina družba v Gorici 30 K; Šuligoj Lucija, Gorica 30 vin.; Fon Anton, klobučar Gorica zbirka 34.26 K; Kopač J., Gorica 20 K; Mavrič Jožef, Šmihel 50 vin.; prodajalna Kat. Tisk. Dr. Gorica 11.12 K; Novak Marica, Kostanjevica 40 vin.; Leščak Mici, Gorica 2 K; Kovačič Ivan, župnik Podmelec 14 kron; Mohorjani v Podmelecu zložili 6 K; županstvo Vojščica, zbirka 55 K; Bone Ivanka, zbirka 5.40 K; Černelj Andrej, Gorica 1 K; Kutin Josip, Gorica zbirka 5.10 K; Šuligoj J., urar Gorica 8 K; Savnig Ignac, Gorica 11.40 K; Ivančič et Kurinčič, Gorica 8.90 K; Zajec Olga, Gorica 40 vin.; Gabrščekova trg. v Gosposki ulici 14.02 K; Jeretič Anton, Gorica zbirka 21.08 K; Rolih Anton, Gorica zbirka 20.10 K; Hribar Teodor, Gorica zbirka 5 K; Kuštrin Anton, Gorica zbirka 8.40 K; županstvo Bukovo, zbirka 30 K; Turk Mih., brivec La zbirka 13.55 K; Vovk Josip, Dobravlje 1 K; 13.55 K; Vovk Josip, Dobravlje 1 K.

Domače in razne vesti

CENJENIM P. N. GG. NAROČNIKOM. Današnji številki smo priložili poštne položnice, katere naj blagovoljijo oni naročniki, ki še niso poravnali naročnine za letos ali za prejšnja leta uporabiti za dopošiljatev zaostale naročnine. Oni p. n. naročniki pa, ki vedno redno plačujejo naročnino, so naprošeni uporabiti položnice za prihodnje leto. Vsem p. n. naročnikom pa priporočamo, naj širijo naš list, posebno sedaj, ko se prične novo leto. Upravništvo.

Duhovska vest. Za župnijo Nemški Rut je bil v torek investiran preč. gosp. Josip Grilanc, dosedanji tamošnji župni upravitelj.

Ali je Gorica bila slovenska o tem vprašanju je, kakor smo že omenili, zopet začel »Corriere« dolge, dolge razprave. V zadnjem podlistku smo podali znanstvene dokaze za to dejstvo, a tisti »laborant« še sedaj ni vtihnil, ampak šari in piše še vedno dalje. Ker je strahovito dolgovezen, se ne bomo na njegove čenče dosti ozirali, a par stvari bi

SPOMINJAJTE SE OB VSAKI PRILIKI »ŠOLSKEGA DOMA«!

Drobfinice.

Pet roparjev vjetih. Iz Sarajeva poročajo, da se je posrečilo tamkaj zjeti pet roparjev neke znane roparske družbe, ki šteje deset članov. Pred kratkim so ti hudodelci pri nekem vlovu odnesli 30.000 K in za 5000 K raznih dragocenih predmetov. Bajce je eden teh roparjev nek bivši deželni uradnik.

Gospodarske vesti.

Obrestno mero hranilnih vlog so povežale vse dunajske banke od 4 na 4 1/2%.

Tržne cene na Dunaju. Cene za 50 kg: Pšenica: Tisa 11.90—12.55 K, Banat 11.60—12.05 K. Rž: Slovaška 9.80 do 10.20 K, Ogerska 10.10—10.50 K. Ječmen: 9.40—10.90. Oves: 11.25—11.50 K. Koruza: Ogerska nova 7.80—8.05. Amerikanska 10.15—10.40. Krompir: rožnati 3—4 K.

Jeklo na nov način so začeli izdelovati na Bavarskem; sedaj več ne topijo železa v ta namen, ampak uporabljajo kemične snovi. Ta nova iznajdba obeta biti v železni industriji prav velikega pomena in se hitro razširja.

Književnost.

»Dom in Svet« l. 1912. Ta naš najboljši in najlepši mesečnik za leposlovje in znanstvo praznuje letos svojo 25-let-

nico. V dobi 25 let je stal »Dom in Svet« v resnici na vrhuncu časa in si osvojili vse moderne tehnike tiskarstva kakor tudi vse panoge modernega slovstva. »Vsaki struji se je po pameti prilagodil naš list,« pravi uredništvo v letošnji 12. številki, ki bi naj bila svečana, jubilejna. Toda razmere so jo predrugačile, postala je jugoslovanska številka in je posvečena po večini vojni na Balkanu. Tudi to je jubilej in tudi ta svečanost nam je dobrodošla. In prihodnje leto gre »Dom in Svet« ponosno in krepko dalje: »Navadili smo se marširati,« pristavlja uredništvo. Sicer izstopi iz uredništva mnogozaslужeni dr. Opeka, a poskrbelo se je že na nadomestilo, tako da bo list tudi v prihodnje glasnik naše kulture in našega znanstva, zastopnik našega slavnstva in lepovslovja. Cena ostane tudi zanaprej ista, to je 10 kron na leto, za dijaštvo pa le 7, kar v resnici ni pretirano. Naši inteligenci ta mesečnik v resnici vedno in povsod prav toplo priporočamo, ker se prav prijetno razločuje od »Zvona«, kjer vlačijo sedaj že t r e t j e leto neko morskó kačó, nekóv Murnikov »roman« od števdó številke. Svoj čas je dr. Tavčar moril ljudi štiri leta z »romanom« »Izza kongresa«, sedaj pa še Murnik. Naj mu dajo kake mesečne prispevke, da bi dal mir in stvar bo v redu.

Štev. 3411—12.

o. š. sv.

Oglas.

Dela za zgradbo novega šolskega poslopja in obzidanje šolskega vrta v Kostanjevici proračunjena na 42907.57 K se oddadó ali skupno ali vsaka vrsta dela posebej potom javne ponudbene obravnave.

Pismene ponudbe naj se predložé do 20. decembra t. l. dopoldne.

Varščina znaša 5% gornje svote.

Potanka pojasnila se dobé na tukajšnjem uradu ob uradnih urah.

Sežana, dne 30. novembra 1912

C. kr. okrajni šolski svet.

Štev. 3530 E.

Razglas.

Objavlja se, da se vsled odloka prečastitega varstva z dne 26. novembra 1912 štev. 465 M. P. zviša obrestna mera vseh hranilnih vlog začeniši s 1. januarjem 1913 od 4 na 4 1/2% (štiri in pol od sto).

V Gorici, dne 3. dec. 1912.

Ravnateljstvo zastavljavnice in z njo združene hranilnice.

Velika zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. Mehanična delavnica. Poliranje z električno gonilno silo, ter emajliranje dvokoles na plin. **Kolesarjem v korist!** Kdor hoče staro dvokolo obnoviti naj ga takoj pošlje emajlirati ki stane K 6, v različnih barvah K 8 pri

BATJEL-U

Gorica,

STOLNA ULICA 2—4.

Mehanična delavnica.

Prodaja tudi na obroke.

Genike pošljiné prostó.

Najboljši češki dobavni vir!
Perje za blazine
po zelo
nizkih cenah.

S. Benisch
1 kg razcepljenega sivega perja 2 K; boljše vrste 2 K 40 v; polubelo najboljše 2 K 80 v; čisto belo 4 K; belo, puh 5 K 10 v; 1 kg najfiniješe belo razcepljeno 6 K 40 v, 8 K; 1 kg puh-perja, sivo K 6, 7; belo fino 10 K; najfiniješe prsno 12 K. Pošiljatev 5 kg, poštnine prosto.

Izgotovljena posteljnina oprava

iz gostega, rdečega, plavega, belega ali rumenkastega nankinga: 1 pernica dolga 180 cm, široka 120 cm ter 2 blazine vsaka po 80 cm dolga ter 60 cm široka s finim, trpežnim puhom K 16 s pol-puhom K 20, s finim puhom I. vrste K 24; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine za pod glavo K 3, K 3-50, K 4. Pernice 200 cm dolge in 140 cm široke K 13, K 14-70, K 17-80 in K 21. Pernati madraci iz močnega križastega Gradlna 189 cm dolgi in 116 cm široki K 12-50 in 14-80.

Razpošilja se proti povzeju, in sicer od K 12 poštnine prosto Neugajajoče se zamenja ali pa se vzame nazaj ter se vrne denar. Geniki zastoj in poštnine prosto.

S. Benisch, Deschenitz št. 992, Češko.

Mi iščemo

— = marljivih sotrudnikov! = —

Oddelek za srečke Češke industrijske banke.

Zastopstvo za jugoslovansko ozemlje Ljubljana.

Nanut & Bregant

aut. stavbena tvrdka v Gorici
ulica Adelaide Ristori št. 5.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa stavbena dela kakor tudi za izdelovanje vsakovrstnih načrtov, proračunov ter kolavdacij po najnižjih cenah.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posrednje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši »CENTRALNE POSOJILNICE« v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Zahvala.

Podpisani se iskreno zahvaljujejo vsem onim, ki so povodom smrti njihovega družinskega poglavarja gospoda

Antona Simčiča

izkazali svoje sožalje. Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini, slavnemu vojaštvu, občinskemu starešinstvu, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so pokojnika spremili na zadnji poti. Iskrena hvala vsem in Bog povrni!

Dobrovo, dne 4. decembra 1912.

Družina Simčič.

Kupujte samo dvokolesa »ALTENA«, francoske vrste, ki so najtrpežnejši in najboljši bod si za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji Original »Victoria« so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen. Puške, samokrese, slamo-reznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Cuk,

GORICA — Stolni trg št. 9.

Podružnica

»Ljubljanske kreditne banke«

V GORICI

Delniška glavica K 8.000.000.

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 800.000. —

PODRUŽNICE: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.